

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
 לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה
 וילדיהם: יהושע וזוגתו דינה גוטמן, שירה,
 אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיזי אייזנברג

למה לא שנה שלמה?

יצחק הילדסהיימר

מאז ומתמיד חשתי קשר אל הרבי מצד השורשים המשפחתיים שלי. אמי באה ממשפחה חב"דית מובהקת - אביה, ר' שלמה טרוויס, היה חסיד חב"ד בליטא ושומר על קשר הדוק עוד עם הרבי הריי"צ, ובהמשך גם עם הרבי. מצד משפחת אבי, אני צאצא של הרב עזריאל הילדסהיימר שהקים את בית המדרש לרבנים הנודע בברלין, בו ביקר הרבי בתקופת מגוריו בעיר, וקיים גם קשר קרוב עם בנו של הרב עזריאל, הרב מאיר הילדסהיימר.

עוד לפני שפגשתי את הרבי אישית היה לי קשר עקיף אתו בכמה הזדמנויות. אחת ההזדמנויות הייתה כאשר שימשתי כשליח בלונדון מטעם תנועת פועלי אגודת ישראל. כנציג תנועת הנוער העולמית שלה - עזרא, בין השנים תשכ"ז-תשל"ל (1967-1970), ביקרתי פעם בהולנד, ובאירוע שבו השתתפתי, ניגש אלי יהודי נכבד, מראשי אגודת ישראל ופא"י בהולנד ותינה בפניי את צערו על כך שאחד מבניו זנח את דרך התורה והמצוות.

הוא סיפר לי שכאשר הרב מאירס, משליחי חב"ד בהולנד, נסע לרבי, הוא ביקש ממנו להיוועץ עם הרבי שידריך אותו מה לעשות בקשר לבנו. תשובת הרבי הייתה שבלונדון יש שליח של פועלי אגודת ישראל, ושאויל הוא יוכל להשפיע על הבן ולשכנע אותו לבוא לארץ לקיבוץ שעלבים, וכך אולי להחזירו למוטב.

בתו של אותו יהודי הולנדי התגוררה בלונדון, ובעלה היה פעיל באגודת ישראל שם, והוא ביקש מהם לברר מיהו השליח של אגודת ישראל בלונדון - אך תשובתם הייתה שאין בלונדון שליח של אגודת ישראל. בצר לו, החליט אותו יהודי לנסוע בעצמו לרבי ולהיוועץ בו, ואז הרבי הבהיר לו שאמר שליח של פועלי אגודת ישראל, ולא של אגודת ישראל (בהולנד שני הגופים היו מאוחדים, אך לא כך בלונדון). כמדומני שהרבי גם אמר לו את שמי. על אף שאז טרם נפגשנו, מסתבר שהרבי שאל על אודותיי, אחרי שקרא על פעילותי בעיתונות - כך סיפר לי הרב ישראל איידלמן, סגן ראש עיריית פתח תקווה מטעם פועלי אגודת ישראל, אחרי שביקר אצל הרבי.

כך הגיע אלי אותו יהודי וביקש שאפגש עם בנו. אולם, מאחר שחשש כי ייתכן שהבן ראה אותנו משוחחים, העדיף שלא אפגוש אותו אז, אלא אחזור ללונדון, ואשוב מאוחר יותר להולנד, והוא כמובן יממן עבורי נסיעה מיוחדת הלוך ושוב. הבעתי את הסכמתי, אם כי הדגשתי שלא אוכל לערוך הצלחה.

כעבור שבוע חזרתי להולנד, והצלחתי להיפגש עם הנער

ולשוחח עמו, וגם הצעתי לו שיבוא ארצה להתארח באולפן בקיבוץ שעלבים, כפי שהציע הרבי. הוא אמר שהוא רוצה לחשוב על זה, ולצערי תשובתו בסוף הייתה שלילית. אך, מכל מקום, מילאתי את השליחות שהטיל עלי הרבי, עוד בטרם זכיתי להיפגש אתו אישית.

אחרי סיום השליחות בלונדון, התחלתי לנהל את האולפן בקיבוץ שעלבים ובמקביל המשכתי להיות פעיל בתנועת "עזרא" העולמית, ובמסגרת עיסוקיי אלה הזדמנתי גם לארה"ב. בביקורי השני בארה"ב, בשנת תשל"א (1971), פגשתי לראשונה את הרבי. דודי, הרב לייבל ביסטריצקי דאג לקבוע עבורי תור ליחידות, בלילה שבין י"ב ל"ג בתמוז. התור נקבע לשעה שלוש לפנות בוקר, ונודע לי שאני מספר שמונים ואחד מבין רשימת הנכנסים. בפועל נכנסתי אל הקודש רק בשעה רבע לחמש - הייתי אחרון הנכנסים - ושהיתי אצל הרבי כשלושת רבעי שעה, עד חמש וחצי בבוקר.

כשנכנסתי הרבי הזמין אותי לשבת, ומיד כשהתיישבתי סיפר, "על הכסא הזה ישבה סבתך - הגב' יוליה טרוויס - לפני כשנתיים וחצי", והרבי המשיך ופירט כמה נושאים שעליהם שוחחו. כמובן התרגשתי לשמוע את הדברים, וגם נדהמתי מכך שהרבי זכר לפרטי פרטים עם מי נפגש ועל מה שוחחו, אף שבוודאי מאז נפגש עם אלפי אנשים.

«

תרגום מלועזית. אגב, הרבי תמיד הקפיד לשוחח אתי בעברית, ובהגייה הישראלית המודרנית.

גם בשנים הבאות נסעתי לעתים קרובות לארה"ב במסגרת עבודתי, בעיקר כדי לראיין מועמדים ללימוד באולפן ועולים שבקשו להצטרף ליישובי פועלי אגודת ישראל - ובכל הזדמנות שבו התאפשר הדבר, הייתי מגיע ל-770, להשתתף בתפילה עם הרבי, או בחלוקת הדולרים. בכל פעם שעברתי היה הרבי מעכב אותי דקה או שתיים ומתעניין בנוגע לפעילותי באותה תקופה. פעם, בשנת תש"נ (1990), אחרי כשנתיים וחצי שלא ביקרתי ב-770, עברתי בחלוקת הדולרים, והרב ליבל גרונר הציג אותי בפני הרבי בשמי. הרבי מיד הגיב: "וכי אתה חושב שאיני זוכר אותך? אני זוכר אותך היטב!" באותה הזדמנות התעניין הרבי בנוגע לפעילות שלנו בברית המועצות, שם הקמנו סניפים של תנועת עזרא, בעיקר באוקראינה.

כבר בפעם הראשונה שנכנסתי לחדרו של הרבי, התרשמתי מאוד מדמותו של הרבי, מהמבט המיוחד שלו ומאווירת הקדושה ששררה בחדרו, ומצד שני מהיחס הנעים והמקרב ומהכבוד וההערכה שהקרין כלפיי. מתוך כל השיחות והמפגשים שהיו לי עם הרבי, התרשמתי מגודל הדאגה והאכפתיות שלו ביחס לארץ ישראל, וביחס לחינוך היהודי והקליטה הרוחנית של העולים שהגיעו לארץ ממדינות ערב ומברית המועצות לשעבר. למרות שישב במרחקים, המצב החינוכי, הרוחני והחברתי בארץ ישראל עמד בראש מעייניו, וממש העסיק אותו מבוקר עד ערב.

כמי שעסק כל חייו בתחום של חינוך יהודי, אני חש הערכה עצומה לרבי על הפעילות הגדולה של מפעל השליחות העולמי. אני סבור שבכל ההיסטוריה של עם ישראל, לא היה מי שפעל להשיב רבים כל כך לצור מחצבתם ולקרב לבבות בהיקפים כאלה, כפי שעשה הרבי.

יצחק הילדסהיימר הנו איש חינוך ועיתונאי דתי וותיק. הוא רואיין בביתו בקיבוץ שעלבים בחודש שבט, תשע"א (2011).

לזכות הורינו היקרים הרב יעקב ומרת בתיה שיחיו מינסקי הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויובד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תש"ל (1970) — במכתב למר שניאור זלמן מסחרי מקריית אוננו, הביע הרבי הסכמה לרעיון לערוך חגיגת בר-מצווה משותפת ליתומי חללי צה"ל וקרבתות פעולות האיבה. מסורת זו נמשכת גם כיום.¹ כ"ב בסיון

1 אגרות קודש, כרך כו, עמ' שיב

אחר כך התעניין הרבי בקשר לפעילות בתנועת עזרא, ושאל האם היא עדיין מתקיימת במעורב, עבור בנים ובנות יחד? ענית שהפעילות בקבוצות הבסיס מתקיימת מאז ומתמיד בהפרדה מלאה בין בנים לבנות, עם מדריך לבנים ומדריכה לבנות, אך כאשר עושים פעילות כללית לסניף כולו, אז מתקבצים כולם - בנים ובנות - לאולם אחד, אם כי הישיבה היא בנפרד.

הרבי שאל מדוע עושים זאת, ואמר שזה לא רצוי. ניסיתי להסביר לרבי שיש בכך גם שיקול חינוכי מסוים, שכן מאחר שהילדים הללו לומדים במסגרות חינוך נפרדות לאורך כל שנות לימודיהם, חשבנו שצריך קצת להכין אותם לקראת השלב בחיים בו ימצאו עצמם במסגרות מעורבות, וזאת על ידי קשר כלשהו בין הקבוצות של הבנים והבנות. אך הרבי שלל גם את זה.

באותה יחידות הרבי גם התעניין בקשר לאולפן בשעלבים שאותו ניהלתי. סיפרתי לרבי שמשך התכנית אצלנו היא תשעה חודשים, במהלכם לומדים המשתתפים חצי יום, ובחציו השני עובדים בקיבוץ, וכך למעשה מממנים את שהייתם. שאר האולפנים הפעילו תכנית של חמישה חודשים, וכך יכלו לקיים שני מחזורים בשנה. לשאלת הרבי מדוע התכנית שלנו אורכת תשעה חודשים, הסברתי שאנחנו לא מסתפקים רק בהוראת עברית, אלא גם בהקניית יהדות, ולכן תכנית הלימודים ארוכה יותר. בנוסף, חלק מהמטרה שלנו הייתה שהמשתתפים יתרשמו מחיי הקיבוץ ואולי יחליטו להישאר ולהצטרף, ולשם כך דרושה תקופת היכרות ארוכה יותר.

בתגובה, הבהיר הרבי ששאלתו לא הייתה למה התכנית שלנו אורכת תשעה חודשים ולא חמישה, כמו האחרים, אלא למה רק תשעה חודשים ולא שנה שלמה. הוא הסביר כי מאחר שחלק מהמשתתפים נמצאים בתהליך של התקרבות לחיי תורה ומצוות, ורוצים להכיר טוב יותר את אורח החיים היהודי, חשוב שיוכלו להתרשם ממעגל החיים היהודי בשלמותו, לאורך שנה שלמה - כולל למשל הפעילויות והאירועים שאנו עורכים לכבוד חג השבועות, ימי בין המצרים ותשעה באב וחודש אלול, שבהם לא התקיימה פעילות באולפן. הרבי עודד אותנו להשתדל להאריך את תקופת הלימוד באולפן למשך שנה שלמה, ולהוסיף עוד בשיעורי תורה.

עוד אנקדוטה מאותה יחידות: הרבי, שהיה קרוב למשפחת הרבנים מבית הילדסהיימר, התעניין בשלום נכדו של הרב עזריאל הילדסהיימר, שבעצמו היה קרוי על שם סבו - הרב דוקטור עזריאל הילדסהיימר. הרבי שאל האם הוא עדיין מנהל את ספריית הרמב"ם בתל אביב - מהספריות התורנית הגדולות והוותיקות ביותר. הופתעתי שהרבי ידע על כך שאותו רב עזריאל הילדסהיימר משמש כמנהל ספריית הרמב"ם, ואמרת לו, "לא, הוא כבר יצא לפנסיה". כאן תיקן אותי מיד הרבי, ואמר, "אתם מתכוונים לומר שהוא פרש לגמלאות" - כלומר, הרבי הקפיד להשתמש במינוח העברי התקני, ותיקן את הביטוי המשובש שאמרת, שהוא למעשה

ההקדשות שלכם

מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים

ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל

כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

פריקט של

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedi.org | myencounterblog.com | 03-9608018

784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213

© כל הזכויות שמורות 2015